

Roemeniereis oktober 2011

- **Budapest:**

We hebben in Budapest, aan de Abonyi Utca christelijke boeken, Bijbels, kinderbijbels en boekenleggers gekocht. Van te voren is er contact geweest met Galsi Árpád (galsi.arpad@kalvinkiado.hu). De volgende keer kunnen we beter naar de Bocskai Utca 35 gaan, daar kunnen we met creditcard betalen. Het assortiment is hetzelfde. Site van de boekwinkel: www.kalvinkiado.hu

De Bijbels hebben we aan Ds. András gegeven die ze uitdeelt bij dopen, belijdenis doen en trouwerijen. Dit idee hebben we ook aan de nieuwe predikant, ds. Boti doorgegeven. Hij wil hierover praten met de curator en zal ons mailen.

In alle dorpen en op zondag na de twee diensten hebben we het boekje Mindennapi Kenyerünk uitgedeeld, met drie dagteksten per datum. Ook hebben we een boekenlegger bij gegeven. Men had in de boekhandel ook het boekje van Mary Jones (Mary Jones ét Bibliája). Omdat dit makkelijk leest voor kinderen, is het misschien een idee om van te voren naar Galsi Árpád te mailen of men veel exemplaren hiervan heeft. Als we tenminste weten hoeveel we er nodig hebben.

- **Cinta:**

Ds. Puskás Ferenc

Met het predikantsechtpaar gaat het goed. Enikö is in verwachting van een tweeling, ze vonden het geweldig wat we meegenomen hadden voor de baby's. De pastorie is mooi gerenoveerd, men is er heel blij mee. Met de gemeenteleden heeft men een goed contact, evenals de jeugd. Er komen niet zoveel kinderen naar het Bijbeluur, in de maand december zal het wel druk worden...Met de boeken en het snoep voor de kerst was men heel blij. De cadeautjes voor de kinderen vond men ook fijn. (2011: 60 kinderen) Men was verrast toen ze het incontinentie materiaal zagen. In oktober/november hoopt men naar Budapest te gaan om hun Hongaarse paspoort op te halen. Beiden hebben het erg druk, maar het gaat goed. Men is heel blij dat men nu in deze plaats woont.

- **Nagyteremi:**

Ds. Szasz András

Ds. András was erg blij met ons bezoek. Zijn vrouw kon helaas geen vrij krijgen, hun zoontje was ziek en bij zijn moeder. Met zijn ogen gaat het nu goed, misschien moet hij aan zijn neusamandelen geholpen worden. In zijn gemeente gaat het goed, hij

heeft een goed contact met de gemeenteleden. Al enkele maanden heeft hij geen salaris van de gemeente gehad. Ds. András begrijpt wel de reden, al is het wel heel vervelend. Het aflossen van zijn hypotheek komt in gevaar. Ons bezoek vond Ds. András een bijzondere gelegenheid, daarom een lekkere maaltijd: gevulde koolrolletjes. Een ouderling en een vrouwelijk lid van de gemeente waren bezig met de druivenpluk. Met de start van de pastorie wordt dit jaar nog gestart. De groep uit Nederland geeft max. €25000,--. Zij houden hiervoor acties in hun gemeente. Ze komen zelf niet klussen, aan Ds. András is gevraagd om een begroting te maken en deze op te sturen. Daarna kan de werk beginnen. De laatste offerte ontvangt Ds. András binnenkort. Hij hoopt dat ze voor de winter kunnen starten.

We hebben doorgepraat over het inzaaien van de grond die de kerk heeft. Als men goed zaad heeft, dan kan men de opbrengst verkopen en hiervan kan het salaris van de predikant betaald worden. Het gaat om een eenmalige gift, daarna kan men zichzelf bedruipen. In ons comité hadden we er in Nederland al over gesproken, dus op de veranda van de pastorie werd een document opgemaakt, wat Herr Kees en Ds. András beiden tekenden. Daarna werd het geld overhandigd. Ds. András heeft beloofd ons op de hoogte te houden. Zoals in elke dorp hoorden we ook hier dat het 2 ½ maand niet geregend heeft. We zagen grote scheuren in de aarde. Het rooien van b.v. de aardappelen kost iedereen nu veel tijd en inspanning.

- **Harasztos**

Ds. Jákab Mihály

Na een heerlijke maaltijd met o.a. schapenvlees hebben we veel met Ds. Mihály en zijn vrouw gepraat. In de gemeente gaat het goed. Er is veel verbondenheid en ds. Mihály merkt een grote betrokkenheid bij de preken. Herr Kees werd ook verrast door de familie met een mooi cadeau en we genoten van heerlijke taart. Deze laatste had 11 kaarsjes, we kennen elkaar 11 jaar. Met de beide kinderen gaat het op school goed. Loránd is bezig met een kuur in de zoutmijn. Daarom ligt de verbouwing in de pastorie nu even stil. In november zal het klaar zijn. Men hoopt volgend jaar de vloer in de overige kamers te doen. Ds. Mihály benoemde weer het probleem van de corruptie, deze is erg hoog. Ook in het dagelijks leven heeft men er vaak last van. De kinderbijbelweek was weer erg fijn. Er waren erg veel kinderen aanwezig, ds. Mihály heeft er zelf ook erg van genoten. In de gemeente gaat het verder goed, geen bijzonderheden. De oma van Éva heeft Alzheimer, maar geen parkison erbij. Men heeft grote zorgen om haar. Als afscheid las Ds. Mihály Psalm 55.

- **Bethlenszentmiklós**

Ds. Májai Varga Zoltán

Toen we aankwamen in het dorp kwam er een net een bruidspaar uit de kerk. We werden uitgenodigd voor de maaltijd in het dorps huis. De dominee vertelde ons dat er veel jongeren weg trekken na hun huwelijk. Er is zo weinig toekomst in de kleine dorpen.... De dominee preekte 's zondags uit Johannes 4, over de Samaritaanse vrouw. Hij benadrukte dat het werk van de Heilige Geest in ons hart aanwezig moet zijn. Er waren zondagmorgen niet veel mensen aanwezig in de kerk. Er zijn helaas problemen in de gemeente, voornamelijk tussen de predikant en de gemeente.

Marosnaylak

Ds. Ladányi P. Sándor

De zondagmiddagdienst maakten we in dit dorp mee. Ook hier werd Herr Kees toegesproken en kreeg een oorkonde. Hierin staat: Wij, de kerkenraad van de Reformatorische Kerk van Marosnaylak benoemen Kees Boelen tot erelid van bovengenoemde gemeente, vanwege al het werk dat hij gedaan heeft in de gemeente. We bidden om de Zegen van de Heere voor zijn leven, werk en familie. *'God heeft de blijmoedige gever lief'* 2 Kor. 9:7b Herr Kees kreeg het aangeboden van de curator. In de afgelopen weken heeft Ds. Sándor over een aantal geboden gepreekt. Vorige week zondag over het 9^e gebod. Ook het negatief praten over elkaar heeft hij hierbij betrokken. In de gemeente gaat het financieel goed. Ze hebben

2010 afgesloten met een positief saldo van 8000 lei. Daarom hebben ze de jaarlijkse bijdrage voor de kerk in 2011 niet verhoogd, is 50 lei gebleven voor de 147 leden van de gemeente. Er is 5480 lei overgemaakt voor de jaarlijkse bijdrage voor het bisschoppelijk kantoor. In november gaat men nog het één en ander renoveren aan de kerk in Noslac, Ds. Sándor houdt ons hiervan op de hoogte. Volgend jaar zou men graag een tweedehands aanhanger kopen en deze uitlenen aan de leden. Op deze manier haalt men de kosten er weer uit en velen hebben weleens een aanhanger nodig. Leen en Anne zullen kijken welke mogelijkheden er in Nederland zijn m.b.t. een tweedehands aanhanger.

Ds. Sándor vertelde dat de Hongaarse ouders vanuit Hongarije 300 lei per kind per jaar ontvangen voor de onkosten van de school. Ook vertelde hij dat er 6 groepen zigeuners zijn in Roemenië, die onderling geen contact met elkaar hebben. Enkele bijzonderheden per groep:

- Diegene die veel goud dragen, o.a. gouden knopen en medaillons
- De vrouwen met de mooie rokken
- De mannen met de grote zwarte hoeden
- De mannen werken veel aan dakgoten
- Koperslagers
- Bedelaars

Elke groep heeft zijn eigen 'chief'. Ze trouwen alleen binnen de eigen groep, vaak is er sprake van uithuwelijken op jonge leeftijd. De ouders van de jongen moeten (veel) geld betalen voor het meisje. Men heeft een eigen taal, met zeer weinig grammatica. Deze taal is erg aan verandering onderhevig. Tegenwoordig ook doorspekt met Roemeense woorden. De heer Rupie vertelde dat er voor het woord God in hun taal eigenlijk geen goed woord bestaat. Men heeft het vaak over Devi, maar dit lijkt op het woord duivel...

Na de kerkdienst dronken we ook hier, evenals in Bethlenszentmiklós iets met de gemeente. Het was een groot succes, iedereen bleef lang zitten. Voor het verenigingsgebouw is nodig: grote pannen, veel dezelfde kop en schotels, lepeltjes, theebladen en suikerpotten.

- Hari

De steigers staan er nog. Binnenkort wordt de laatste hand gelegd aan de kerk. D.V. volgend jaar hoopt men de vloer te doen en dan zal het gebouw geopend worden. Omdat we niet weten of we hierbij kunnen zijn, hebben we ons cadeau al overhandigd. Maar dit wilde men niet open maken, dat komt wel bij de opening. En natuurlijk moeten we hier bij zijn... Maar of dit in D.V. in september 2012 kan ? Hierover contact houden met Ds. Sándor.

De curator vertelde dat men de gelden die men van de EU ontvangt vanwege de bossen die men bezit en onderhoud ook diaconaal werk doet. Men heeft een dure operatie van een gemeentelid betaald. Verder is men heel blij en dankbaar wat men heeft kunnen doen in het afgelopen jaar. Met de overige gemeenteleden gaat het goed. Het contact met de gemeente

van Sliedrecht stelt men enorm op prijs. Ook in de afgelopen jaren waarin we hen niet bezocht hebben, heeft men de band gevoeld. Via Ds. Sándor liet men weten dat wij w.s. geen idee hebben hoeveel het contact voor hen betekend heeft en nog betekent. Hopelijk eindigt het nooit.... Diverse oude herinneringen werden opgehaald.

- **Kisborosnyó**

Ds. Rátoni Botand

De nieuwe predikant is vorige maand gearriveerd. De kerkenraad heeft hem opgewacht bij het begin van het dorp en de wens uit gesproken dat hij voor een lange tijd verbonden zal blijven aan de gemeente. (zijn voorgangers bleven er 1 - 2,5 jaar)

Ds. Boti's verloofde, Enikö (26 jaar) studeert in Brasov. De predikant wil graag ook veel voor de jeugd betekenen. In het dorp is niets te doen voor de jeugd. Hij organiseert wekelijks bijeenkomsten. Er zijn dan 15 tot 20 jongeren aanwezig. Via zijn vader heeft de dominee contact met een predikant uit Elburg en Enschede. (E.G.H. Laseur, Gert de Ruiter). De heer Ton v.d. Meulen is een zakenman met wie Ds. Boti correspondeert. Hij wilde dit jaar iets extra's doen voor Roemenië en vroeg aan Ds. Boti of hij iets kon betekenen voor zijn nieuwe gemeente. Vandaar dat het interieur van de kerk opgeknapt is en men een beamer heeft gekregen. De predikant wil een kerkblad opstarten met goede informatie voor iedereen. Wij zouden er ook een keer een stukje in kunnen schrijven. De meegebrachte snoepjes gaat hij nu al gebruiken. Als een kind komt naar de club, dan krijgt deze een snoepje. Verder zou hij graag volgend jaar een vakantiekamp organiseren. Op 29 oktober zal er in het herdenking-park een boom gepland worden ter herinnering aan Johannes Calvijn in het kader van de Herdenking van de Reformatie. In januari zal ook deze predikant alle gemeenteleden bezoeken. Ds. Boti heeft in zijn stageperiode geleerd van een dominee om iets kleins achter te laten na het bezoek. In januari zal hij de door ons meegebrachte boekenleggers uitdelen. Hij bedankte ook hartelijk voor de meegebrachte boeken. Er wordt helaas weinig gelezen in het dorp, maar een boekje met kleine stukjes is een goed idee.

Met een kerkenraad hebben we gezellig gegeten. Het eten, buiten gekookt door meneer Pistu, was Székely Krumplic-paprikás. Het was heerlijk. Herr Kees kreeg een mooi cadeau en wij kregen allen een zout en pepervaatje. Symbolisch bedoelt: 'Gij zijt het zout der aarde...' De curator, Árpád Bartha, bood dit aan. Zijn vrouw heet Piroska.

Ideeën voor ons:

- Veel contact houden via de mail. Iedereen sprak hierover, men vindt dit heel fijn. Ook benadrukten allen de waarde van het (gemeente)contact met ons!
- Pannen, veel dezelfde kop en schotels, lepeltjes, theebladen, suikerpotten etc. voor in het verenigingsgebouw in Marosnaylak. Marianne informeert hierna in de Samaritanaan
- Rolstoel

- Voor D.V. kerst 2012 van te voren informeren naar de aantallen van de kinderen. En op basis hiervan snoep kopen. We hadden nu niet zoveel, er komen namelijk ook veel kinderen naar hun opa en oma in de dorpen om kerst te vieren
- Snoep voor Ds. Boti voor de kinderclub
- Aanwezigheidsboom opzoeken voor de club van Ds. Boti – Marianne
- Vragen aan Ds. Boti of de flanelplaten er nog zijn? - Marianne
- Kleurpotloden meenemen en Bijbelse kleurplaten voor Ds. Boti
- Voor de jeugd van zijn gemeente: sjoelbakken, dartspellen, voetbalspel
- Met de andere predikanten praten over het idee van Ds. Boti om iedereen iets te geven tijdens het jaarlijkse huisbezoek. Ideeën: ansichtkaart, sleutelhanger met Bijbeltekst etc. – Marianne kan bij reformatorische boekhandel informeren
- D.V. volgend jaar ook weer thee én koffie drinken met de gemeenteleden. Zodoende ontmoeten we veel mensen en geven we het gemeentecontact meer gestalte
- Weer kleine boekjes kopen om uit te delen na de kerkdienst en in de andere dorpen. Van te voren wel even de aantallen opvragen. (Idee boekje Mary Jones + vroeg van te voren mailen naar Budapest voor de gewenste aantallen)
- De posttoel meenemen voor Marosnaylak (zijn we nu vergeten)
- Incontinentiemateriaal
- 25 stapelbare stoelen - vraagt Marianne na in de Samaritaan. Tafels met stoelen voor de leerlingen zou helemaal fijn zijn.
- Kunnen we op een CD platen etc. zetten voor de catechisatie? Ds. Boti en Mihály zullen hier vast blij mee zijn
- Nieuwe rand voor springkussen bij Ds. Sándor
- Idee van de Bijbels (Ds. András) naar de anderen concreet doormailen, misschien ook een idee voor hen? Voor de doopdienst een kinderbijbel. Van te voren vragen naar een gemiddeld aantal per jaar
- Cadeautjes voor alle kinderen: op verzoek van de predikanten graag allemaal hetzelfde cadeautje. Dit voorkomt (vele) problemen.

Het geld wat we in kas hebben kunnen we o.a. gebruiken voor de boeken, de Bijbels, materialen voor catechisatie en 'uitdelers' met een christelijke boodschap tijdens de jaarlijkse bezoeken.